

ТАРИХИЙ ФАРМОН

«МАМЛАКАТИМИЗДА ЎЗБЕК ТИЛИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ТИЛ СИЁСАТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТҮГРИСИДА» ПРЕЗИДЕНТ ФАРМОНИ ҚАБУЛ ҚИЛИНИДИ

INSON O'ZGARSA - JAMIYAT O'ZGARADI

2с.

21 ОКТЯБРЬ –
ЎЗБЕК ТИЛИ
БАЙРАМИ КУНИГА
БАГИШЛАНГАН
МАХСУС СОН

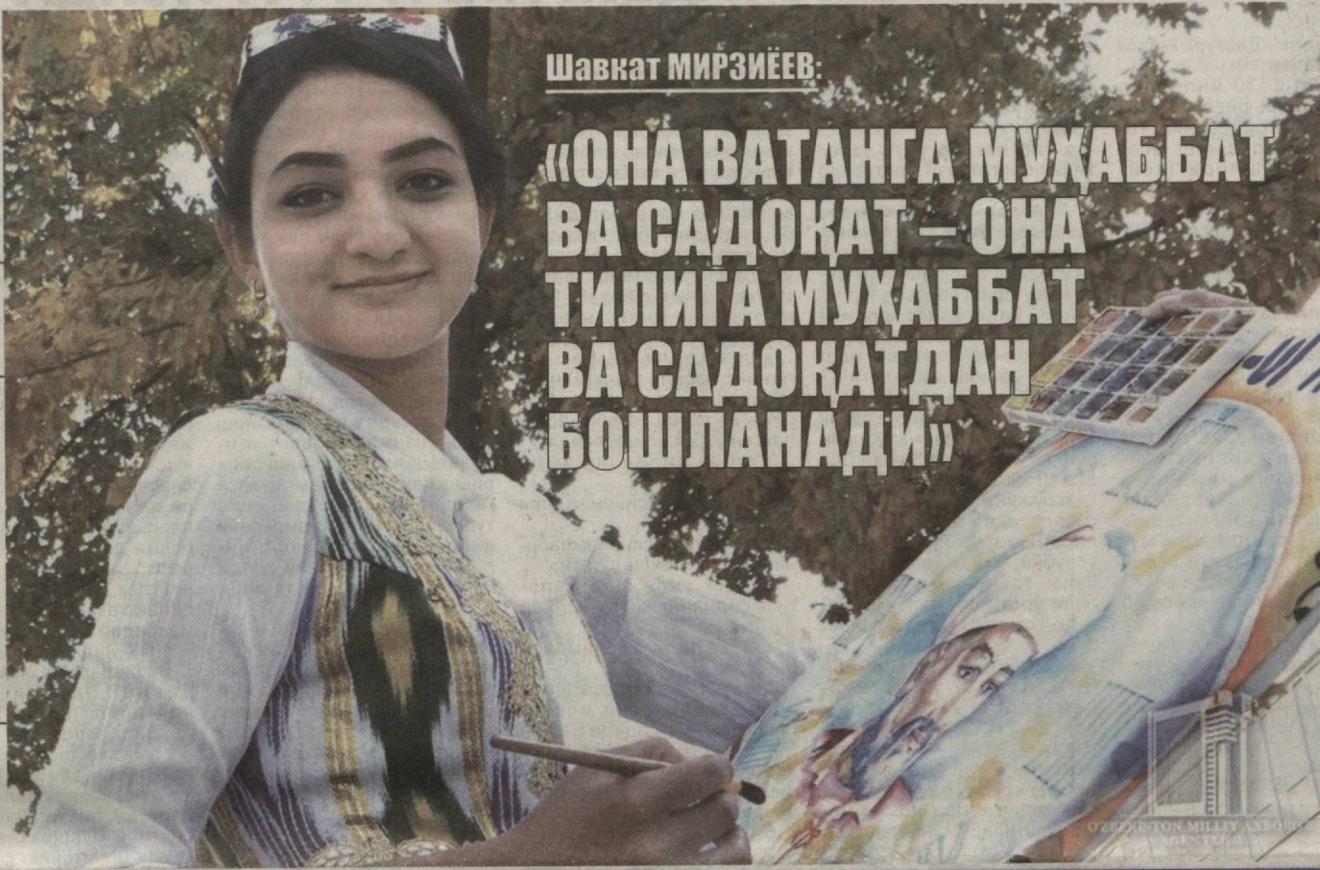
milliy
tiklanish

ІЈТІМОІҮ-СІЙОСІҮ GAZETA

№ 39-40 (1090) 2020 йил 21 октябрь, чоршанба

1995 йил 10 июндан чика бошлаган www.mt.uz / mtiklanish@mail.ru / mtiklanish@bk.ru

21 октябрь – Ўзбек тили байрами куни

Шавкат МИРЗИЁЕВ:

«ОНА ВАТАНГА МУҲАББАТ
ВА САДОҚАТ – ОНА
ТИЛИГА МУҲАББАТ
ВА САДОҚАТДАН
БОШЛАНАДИ»

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Мұхтарам ватандошлар!
Сиз азизларни, сизлар орқали
бутун халқимизни буғунги
қуттуғ айём – Ўзбек тили
байрами билан чин қалбимдан
самимий муборакбод этаман.

1989 йил 21 октябрда, ғоят мұрakkab ижтимои-сійесін шароитда
қортымизда «Давлат тили ҳақида»
қонуннинг қабул күлиници міллій
мұстакиллик сары қўйилган мұхым
қадам бўлганини барчамиз яхши
эсламисиз.

Жамоатчилигимиз, халқимиз
нинг хоҳи-истакларини инобатта
олиб, ўтган йили ушбу тарихий са-
нани Узбек тили байрами куни си-
фатида белгилаш тўғрисида қонун
қабул қилганимиздан ҳаммандиз
хабардорсиз. Бугун мамлакати-

мизда биринчи марта көнг нишон-
ланаётган ана шу байрам маъна-
вий ҳәётимиздан мустаҳкам ва му-
носиб ўрин олади, деб ишонаман.
Хурматли юртдошлар!

Буғунги кунда биз янги
Ўзбекистонни, янги Ренессанс
пойдөвөрини барпо этишдек эзгу
мақсадларимизга эришишда,
хеч шубҳасиз, она тилимизнинг
ҳаётбахш қудратига таянамиз.

Чунки, неча асрлар оша аждод-
ларимиздан бигза безавол ўтиб
келаётган она тилимизнинг равнақи
ва истиқболи ҳақида қайғуриш – бу
миллัting ўзлигини англаши, унинг
майнавий камалотини юксалтириш
учун кураш демақдир. Давлат тили-
нинг обрў-этибори – бутун халқ, бу-
тун жамиятнинг обрў-этиборидир.

Хозирги вақтда ер юзида ўзбек
тилида сўзлашувчилар сони
карий 50 миллион кишини таш-
кил этиши унинг дунёдаги ийрик
тиллардан бирига айланаб бора-
ётганидан далолат беради.

Айни вақтда юртимизда
истикомат қилаётган барча миллат
ва эллатларнинг маданияти ва ур-
одатларини, хусусан, уларнинг она
тилларини ривожлантириш учун
ҳам зарур шароитлар яратилмоқда.
Турли ҳудудларда ташкил этилган
140 га яқин миллий маданият мар-
казлари ана шу мақсадларга хизмат
қилмоқда. Кўплаб таълим-тарбия
масканлари, оммавий ахборот во-
ситалари ўзбек тили билан бирга,
қорақалпоқ, рус, қозоқ, қирғиз, то-
жик, туркман тилларида фаолият

кўрсатмоқда. Хорижий тилларга
ихтиослашган ҳамда таълим чет
тилларда олиб бориладиган таълим
муассасалари сони ошиб бормоқда.

Буғунги кунда хорижий дав-
латлардаги 65 та олий ўкув юр-
тида ўзбек тили ва адабиёти
ўрганилмоқда, ушбу соҳада иммий
изланиш ва тадқикотлар олиб бо-
раётган чет эллик олимлар сафи
тобора кенгаймоқда.

Куни кече Афғонистон Ислом
Республикасида Ўзбекистон кунига
багишланган байрам тадбирлари
биринчи марта давлат миқёсида
нишонланганнини мамлакатимиз
жамоатчилиги, бутун ўзбек халқи
катта мамнуният яхшилашади.

Давоми 3-бетда

АМЕРИКА ЎЗБЕК
ТИЛИНИ ЎРГАНЯПТИ

Буғунга келиб,
глобаллашув
даврида дунёнинг
бир қатор етук олий
ўкув юртларида
ўргатилаётган
хорижий тиллар
қаторида ўзбек тили
ҳам оммалашиб
бормоқда. Ўрал-
олтой тиллари
оиласининг аъзоси
ва турк тилининг
генетик қардоши
ҳисобланган ўзбек
тилида Ўзбекистонда
ва бир неча кӯшни
мамлакатларда
40 миллион
атрофида аҳоли
сўзлашади. Тарихан
ўрганилганда ўзбек
тилиға форс яра араб
тиллари таъсир
кўрсатган.
Фарға назар солсак,
Шимолий Америка
университетларида
ўзбек тили дарслари
Fulbright хорижий
тилларни ўқитувчи
мутахассислари
(FLTA) томонидан
олиб борилади.
FLTA дастурига
АҚШда чет тили
таълимими яхшилаш
дастурига 1968
йили асос солинган
бўлиб, ушбу хужжат
орқали тил ҳамда
шу тilda сўзловчи
халқинг маданияти,
урф-одатлари
ва анъаналари
ўқитилади. Дастурда
45 мамлакат
вакиллари АҚШга
келиб, бир ўкув
йили давомиди
ўз она тилларни
америқалик
талабаларга
ўргатадилар. Фарҳ
билан шуни айтиш
мумкини, мазкур
тиллар орасида ўзбек
тили ҳам бор.

Давоми 3-бетда

«БИРМИЗ! ҚАЛБАН БИРГАМИЗ!»
ЁКИ ТИЛ БАЙРАМИ АРАФАСИДАГИ
ТАДБИРЛАРДАН ҚАНДАЙ
ХУЛОСАЛАР ЧИҚАРИШ МУМКИН?

4с.

ХОКИМ
ДЕПУТАТГА ҚУЛОҚ СОЛАДИМИ?

НАЗОРАТСИЗЛИК ЭНДИ
ПАРТИЯ НАЗОРАТИДА

«ТЕМИР» ДАФТАРГА
ТЕМИР ИНТИЗОМ КЕРАК 10с.

ЭНДИ УЧҚУННИНГ ЎЗ
6с. «БУТКАСИ» БОР!

ТАРКИ ОДАТ
АМРИ МАҲОЛ
ЭМАС

6с.

Үйкүвчи учун авторнинг ёшу қариси, унвонли, унвонсизи йўқ. У ҳамиша ёзилган сатрларга қараб муаллифа ўз муносабатини билдиради: ё қалбига жо қиласди, ё унутади, йўқликка маҳкум этади.

Эркин Воҳидов

«БИРМИЗ! ҚАЛБАН БИРГАМИЗ!»

Ўтаётган ҳафта Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ташаббуси билан ташкил этилган халқаро анжумандлар, мамлакат миёсигидаги тадбирлар ва, албатта, 21 октябрь – «Ўзбек тили байрами куни»га бағишланган очик мулоқот ва давра сұхбатларида асосий эътибор қадриятларимизни эъзозлаш, уларнинг маданий-маърифий ҳәётимиздаги ўрининг янада мустаҳкамлашга қаратилди, десак хато бўлмайди. Хусусан, Ўзбекистон хунармандлари ва Хитой рассомлари иштирокида «Бирмиш! Қалбан биргамиз!» шиори остида ўтган онлайн кўргазма ҳам октябрь ойининг ўзига хос «сиёсий воқеа»си деб эътироф этилди.

Хитойлик тилшунос олима Марям Гапур хоним томонидан тақдим этилган хитойлик рассомлар қаламига мансуб расмларнинг партия «қўли билан» ўзбекистонлик шифокорларга тақдим этилгани, тадбирда парламент аъзолари, турил вазирлар ва идоралар мутасаддиларининг чиқиши, гўзал хонандаларнинг дилраби қўшиқлари айтиш мумкини, партия гояларини янада халқчилаштиришга хизмат килди.

21 октябрь – «Ўзбек тили байрами куни» муносабати билан ташкил этилган навбатдаги анжуман – «Ўзбек тилининг рақамли лингвистик ресурсини яратиш истиқболларни» мавзуудаги республика илмий-амалий конференцияси ҳам зиёлилар эътиборини тортган энг ийрик тадбирлардан бири буди.

Маълумки, партиямиздин 2020-2024 йилларга мўлжалланган Сайловолди дастурида ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги мақомини ошириш, мамлакатимиз ва хорижда тилимизни кенг тарғиб этиш устувор йўналишларидан бири сифатида белгилаб олинган. Шунингдек, дастурда олий қадриятимиз саналган тилимизнинг хуқуқий асосларини такомиллаштириш бирламчи вазифа экани қайд этилган.

Айни пайтагача маҳаллий кенгашлардаги депутатлар ҳамда партия фаоллари томо- давом этирилмоқда. Асосий мақсад парламентда мухоммади ошириштан «Давлат тили ҳақида»ги қонуннинг мукаммаллигига эришишдир. Партиямиз ташаббуси билан 21 октябрь ойининг охиригача ҳар бир худудда ўзбек тили марказлари фаолияти йўлга кўйилади.

Қайд этиш жоизки, яқинда Адлия вазирлари билан ҳамкорликда «Давлат тили ҳақида»ги янги қонун лойиҳасини ҳамда тил тўғрисидаги қонун хужжатларини бузганлиг учун жа- вобгарлини кучайтиришга

– Улар орасида ўзбек тилининг борлиги халқимиз учун энг катта баҳтидир, – деди А. Қодиров. – Лекин тилимиз мақомини оширишга қаратилган эътибор анча сусайгани ва бу ривожланаётган Ўзбекистоннинг ҳам сиёсий, ҳам стратегик манбаатларига умум тўғри келмаслигини қайд этиш жоиз.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг давлат тилини ривожлантириш департamenti мудири Абдугаффор Қирғизбоеv ҳам сўзга чиқиб, департамент томонидан амалга оширилаётган ишлар тўғрисида маълумот берди.

Хитода яшаётган тилшунос олима Марям Гапур ва Туркияning Бартин университети профессори, филология фанлари доктори Зилола Худайбергановар ҳам ўзбек тилининг халқаро миёсигидаги нуғузини ошириш борасидаги ишлар ҳақида гапирдилар.

Шундан сўнг www.xatosizyoz.uz сайтини ҳамда «Компьютер лингвистикаси» дарслик китобининг тақдимоти бўлиб ўтди ва бу ўзбек тилининг ривожи тўйладиги навбатдаги мухим қадам экани таъкидланди.

Тадбир доирасида тилшунос олимлар, таникли педагог ва тил бўйича эксперталар, сиёсатшунос ҳамда профессор-ўқитувчилар шўбаларга бўлинган ҳолда ўзбек тилининг рақамли лингвистик ресурсини яратиш истиқболлари, ўзбек тилини ўргатишда варслар муроммалири, потин ёзувчи асосланган ўзбек алифбосини жорий этишдаги ўзаро ҳамкорлик, давлат тили соғлигини сақлаш ҳамда илмий атамалар таржимасини мувофиқлаштириш йўналишларига доир мақола ва маърузалари билан қатнашдилар.

Маросимда «Миллий тикланиш» демократик партияси ва Республика «Хунарманд» уюшмаси билан ҳамкорликда ташкил этилиб, 3 кун давом этиди.

Тадбирнинг очилиш маарифонлиларни «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий қенгаши раиси Алишер Қодиров ушбу ҳалқаро кўргазма – санъат ҳар қандай оғатга қараш туришдек улкан кучга эга эканини яна бир бор исботланинни таъкидлайди.

— Пандемия бир-бirimizning қадrimiziga етишимиз, инсон саломатлигини асрараш қанчалик мухимлиги ва тиббиёт ходимларини меҳнатини қай даражада қадрлашимиз тўхтальсак.

Партия давлат тилини бойитиш ва янада токомиллаштириш, тил маданиятини, ўзаро мумомаласи сифатини юксалтиришга йўналтирилган чора-тадбирлар мажмусини ишлаб чиқиши, расмий ҳамда оммавий мумомалада ўзбек адабий тили мөъёр ва қоидалари бузилишининг олдинга оладиган аниқ ва мақсадли ишларни олиб боради ўзбек тилини ривожлантириш, унинг соғлиги, фойдаланиш учун кўпай бўлиши, истеъмолда осон ва равон кўлланишини таъминлаш бўйича амалий чоралар кўради.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Сайловолди дастуридан

Партия ўзбек тилини хорижий тил сифатида ўқитиш, биринчи навбатда, Ўзбекистон ҳалқини ташкил этиувчи бошқа миллат вакилларининг ўзбек тилини ўрганишини осонлаштирувчи замонавий мультимедиа воситаларига асосланган методикаларни оммалаштиришга қўмаклашади.

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛANIШ» DEMOKRATIK PARTIYASINING SAJLOVOLDI DASTURIDAN

кераклигини ўргатди! Албатта, бундай тадбирлар инсонларга синовли кунларда маънавий ва руҳий дадла беради, – деди партия етакчиси. Шу ўринда ўшбу кўргазманни ташкил этишда фаоллик кўрсатган, мазкур анжуманда Хитойдан туриб, билвосята қатнашган, хитойлик рассомлар асарини ўзбекистонлик санъат ихлосмандларига тақдим қилган тилшунос олима Марям Гапур фаолиятига

фаолият кўрсатаётган хунармандларнинг ёғоч ўймакорлиги, кандакорлик, кулолчилик, миниатюра, миллий мато ва либоспар йўналишидаги маҳсулотлари намойиш этилганини айтиш жоиз. Жумладан, Нурота каштлари, Риштон сопол идишлари, Тошкент ёғоч ўймакорлиги ва каштадўзлиги, Марғилон адреслари, Бухоро зардўзлик маҳсулотлари томошибинларни бефарқ қолдирмади.

Кўргазма доирасида Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги тасарруфидаги жисмоний ёки психик ривожланишида нуқсони бўлган болаларнинг дунё ҳалқарини ларзага соглан кўринмас ёв – коронавирус пандемиясига оид расмлари ҳам тақдим этилди. Ёш ва мурғак қалбли расомларнинг барча инсонлар бирлашса, ҳар қандай оғатга қараш кураша олади, деган маънони англатувчи расмлари қалби бор инсонни бефарқ қолдирмайди!

Тадбир якунида Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси томонидан пандемиянига оид илмий-интират ӯқишиларга фахрий ёрлиқ, диплом ва эсдалиқ совғалари топширилди.

Одилбек РАҲМОНОВ тайёрлади.

«Миллий тикланиш» демократик партияси ва Республика «Хунарманд» уюшмаси билан ҳамкорликда ташкил этилиб, 3 кун давом этиди.

Тадбирнинг очилиш маарифонлиларни «Миллий тикланиш» демократик партияси Марказий қенгаши раиси Алишер Қодиров ушбу ҳалқаро кўргазма – санъат ҳар қандай оғатга қараш туришдек улкан кучга эга эканини яна бир бор исботланинни таъкидлайди.

— Пандемия бир-бirimizning қадrimiziga етишимиз, инсон саломатлигини асрараш қанчалик мухимлиги ва тиббиёт ходимларини меҳнатини қай даражада қадрлашимиз тўхтальсак.

Партия давлат тилини бойитиш ва янада токомиллаштириш, тил маданиятини, ўзаро мумомаласи сифатини юксалтиришга йўналтирилган чора-тадбирлар мажмусини ишлаб чиқиши, расмий ҳамда оммавий мумомалада ўзбек адабий тили мөъёр ва қоидалари бузилишининг олдинга оладиган аниқ ва мақсадли ишларни олиб боради ўзбек тилини ривожлантириш, унинг соғлиги, фойдаланиш учун кўпай бўлиши, истеъмолда осон ва равон кўлланишини таъминлаш бўйича амалий чоралар кўради.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Сайловолди дастуридан

Корақалпогистон Республикаси:

Одамлар зада бўлган муаммо ҳал қилинди

Халқ депутатлари Ҳужайли туман Кенгаши депутат Дилбар Рановага «Суёнли» маҳалласи аҳолиси ишонгани учун ҳам мурожаат қиланди. Электр токининг тез-тез ўчишидан зада бўлган фуқаролар мурожаатидан кейин депутат «Корақалпок ҳудудий электр тармоқлари» корхонасига депутатлик сўрови юборди. Натижга узоқ куттирганди. Маҳалланинг тўртта кўчасига 530 миллион сўмлик бетон устунлар ўрнатилиб, электр узатиш симлари қайта тортила бошланди.

Бир-икки соъ бугдойдан овқат тайёрлаб, биродаримни чақиришим мен учун
бозорларингизга чиқиб, қул озод қилишимдан маҳбуроқдир.

Али ибн Абу Толиб

«ЎЗ БОЛАМИЗГА НИМАНИ РАВО ҚЎРСАК...»

«ISHONCH» газетасининг ўтган сонида ҳалқи
депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутати,
пойтахт касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси
раиси Сайфулла Ахмедов ҳақида самимий
мақола ёзлон қилинди. Аммо мухбир хатога
йўл қўйгани ёки мухбира нотуғри маълумот
берилганни ҳар қалай С.Ахмедов билан бирга
ишлётганлар, хусусан пойтахтдаги ҳамкаслари
мақолада унинг ёши бироз бўрттириб
қўрсатилган, деган ярим ҳазил, ярим чин фикрни
билидиши...

Маколада Сайфулла ақа-
нинг тиниб-тинчимаслиги
бошқаларга «юққани» ҳам
бёжис тилга олинмаган ше-
килни.

— Айниқса, унинг бир га-
пини ҳамкасб сифатида кўп
эслайман, — деди «Шарқ»
нашиёт-матбаа акция-
дорлик компанияси касаба
уюшмаси раиси Ўлом ака
Ҳакимов. — У энди шаҳарга
сайланган пайтлар эди. Бир
йигилишда оромгоҳлардаги
вазият, мавжуд муммомо-
лар, шароитларни яхшилаш,
айниқса, ётоқхона ва ошхо-
наларда тозалика қатъий
риоя қилиши ҳақида гапида-
туриб, «ўз боламизга нимани
раво қўрсак, оромгоҳлардаги
болаларга ҳам ана шуни
раво қўришимиз керак» деб
қўлди...

Очиги ана шу сұхбатдан
кейин оромгоҳлардаги ша-
роитлар ўзгара бошлади,
фақат ташкиларни кўринни эмас,
овқатдан тортиб, хоналар-
даги кароватлар, совуқ ва
иссиқ сувгача. Энг асосий-
си, соҳа вакилларининг
ўзлари етакчилик килаётган
оромгоҳларга бўлган муно-
сабати ўзгарди. Менимча,

ҳамма нарса муносабат ва
карашларга боғлиқ.

«Ишонч» газетаси бош
мухаррири Ҳусан ака Эрм-
тов Сайфулла Ахмедовнинг
олтмишига тўлганини айт-
ганда, очиги бу гапга ишон-
гим келмади. Чунки, тиниб-
тинчимаси раҳбарнинг ёш-
ларга хос шижоти ҳақида
қўчиликдан яхши гаплар
эшитганди.

Ўлом ақага Сайфулла
Ахмедовнинг фаолиятига
доир саволлар бераяп-
мани, унинг пойтахт касаба
уюшмаси ташкилотига раҳ-
барликка сайланганда 4
йилдан сал ошганини ўзимча
таҳлил қилишга уринаман.

— Ана шу даврда шаҳарда
ўзига хос тизим яратилди, —
деди Ф.Ҳакимов. — Энг
асосийси бошлангич ташки-
лотларга этибор кучайди.

Ҳамкасларимизда янги
раҳбар учун майда-чўйда
масаланинг ўзи йўқ, деган
фирқа шаклланади. Бу
тизим учун ниҳоятда муҳим
омил эди.

Шу ўринда одамлар-
га қандай соҳада ишла-
шига қараб эмас, ишига,
қўрсатган натижасига

қараб баҳо берила бош-
лангани ҳамкасларимиз
томонидан ҳам тез-тез
«ғийбат» қилинадиган ҳам
бўлди. Ҷошқана айтганда,
мехнат қилган кишилар
рагбатлантирила бошланди.
Буларнинг бари Сайфулла
Ахмедов ва унинг «командаси»
фаолиятининг дастлаб-
ки натижалари эди.

Албатта, олтмиши ёш ҳалқ
тилида «улуг», «хурматли»
ёш саналади. Аммо Сай-
фулла ақанинг ҳоҳ ўз лаво-
зимида, ҳоҳ депутатлиги
билан боғлиқ фаолиятини
таҳлил қилинг, ёш масаласида
«прописка» қилинган,
деган фикрга боришинингиз
тайин.

Сайфулла Ахмедов ҳалқ
депутатлари Тошкент шаҳар
Кенгашига бежиз иккичи
бор сайлагани йўқ. Бугун ҳам
41-Кўтарма сайлов округи
депутати сифатида чин маъ-
нода ҳалқ ишончли оқлаб,
ёшларга ўнрак бўляпти.
«Зарқўрғон», «Кўтарма»,
«Навбахор», «Ҳалқлар
дўстлиги» маҳаллалари
бўйлаб «ўйма-ўй» юриб,
одамларнинг муаммоларини
ўрганиш ва уларга ёним то-

пиш, кам таъминланган ои-
лалар холидан хабар олиш-
да ҳам бошқаларга ўнрак
бўлаётir.

Шу ўринда депутат томо-
нидан ўтган вақт давомида
40 қа яқин қабуллар ташкил
қилинганини, ўндан ортиқ
фуқароға сиҳатгоҳларга
йўулманга олиб берилиб, но-
ғиронлиги бор ва ижтимоий
ҳимояга муҳтож 50 дан ортиқ
оипани дори-дармон, озиқ-
овқат маҳсулотлари билан
таъминлаганини ҳам айтиш
жомз.

Ҳа, Сайфулла Ахмедовнинг
фаолиятини кузаттган
одам унинг ҳақиқатан ҳам
жонкуняр ва ташаббускор
инсон эканига амин бўлади.
Зоро, бугун раҳбарлар, депутатлар
олдига кўйилпётган
талаф ҳам шундай. Ўзини
шу ўрт келажагига даҳлдор
билган ҳар қандай инсон
эса ҳалқ манфаати, ватан
тарақиёти ўйлида амалга
оширилаётган исоҳотларда
шунчаки кузатувчи бўлиб
туришга ҳақиқи йўқ.

Пола МИРАЛИЕВА,
Тошкент шаҳар кенгashi
бош мутахассиси

Ҳар қандай ҳолатда ҳам
одамлар оғирини енгил
қилишдек савоб ишни
ўз зиммасига олганлар
чинакам юртпавар
инсонлар ҳисобланади.
Бу эса ҳалқ ишончини
қозонган депутатлар
масъуллияти ҳам қанчалар
огир эканини кўрсатиши
мумкин.

Маълумки, 2019 йилнинг
17 августида Вазирлар
Маҳкамасининг «Тошкент
шаҳри умумтаълим
мактаблари фаолиятини
замонавий талаблар
асосида такомиллаштириш
чора-тадбирлари
тўғрисида»ги қарори
қабул қилинди, унда 2019
йили қўшимча маблағлар
ҳисобидан пойтахтдаги 50
та таълим мусассасини
реконструкция қилиш,
капитал таъмирлаш ва
жихозлаш кўзда тутилган
эди.

Миробод туманинага
83-умумтаълим мактаби
ҳам ана шу рўйхатга ки-
ритилиб, 2019 йилнинг 1
ноябррида капитал таъмир-
лаш ишлари бошланади.
Таъкидлаш жоиз, ушбу мус-
ассасанинг замонавий ва
ҳар томонлама қулатай
шароитларга эга бўлиши учун
шаҳар ҳокимлиги томонидан
тан тасдиқланган смета
асосида маблағ ажратилади.
Бироқ белгиланган
вақтда мактабнинг факат
бир қисмигина таъмирла-
нади, холос. Ўқувчилар
учун қулатай шароитларга эга
бўлган хожатхоналар куриш
ҳамда мактаб атрофини обо-
доналаштириш пурдатчилар-
нинг хаёлига ҳам келмайди.

Натижада мактаб маъ-
мутияти турли идоралар,
хусусан, Ўзбекистон «Мил-
лий тикланиш» демократик
партиясидан ҳалқ депутат-
лари Тошкент шаҳар Кен-
гашига сайланган депутат
Отабек Жиянбаевга муро-
жаат қилиб, муаммога ёним
топишда амал ҳёдам бе-
ришини сўрашади. Шундан
кейин мавжуд ҳолатни жойига
чиқиб ўргангай депутат ҳалқ
депутатлари Тошкент шаҳар
Кенгашининг 22-сессиясига
ўз оркугидаги бир қатор муам-
моглар қатори ушбу мусассаса-
даги ҳолат бўйича ҳам таклиф
киритил, сессиянинг қарори
қабул қилинишига эришади.

Ушбу қарор ижросини таъ-
минлаш жараёндига мактаб
амалга оширилган ишлари

яна бир бор ўрганилади.
Маълум бўлишича, биринчи
босқичда бажарилган таъ-
мирлаш ишлари ҳам бир
қатор камчиликларга йўл
қўйилган. Курилиш ташкилоти
мутасаддилари эса камчилик-
ларни бартараф этиш ўринага
таъмирлашга етарли дара-
жада маблағ қолмаганини
иддао қила бошлайдилар.
Гарчи иш бошланишидан
аввал белгиланган лойиҳада
қурилиш таъмирлаш ишла-
рининг муддати, харажат-
лар миқдори аниқ-тиник
кўрсатилган бўлса-да, булар-
га амал қилинмайди.

Сессия қарори ижроси ва
мактабдаги таъмирлаш иш-
ларининг ҳолати эса юқорида
таъкидлаб ўтилган ишларни
бажариш учун тезкор чора-
тадбирларни кўришини тақозо-
ланмайди.

Бу орадан Отабек Жиянбаев
Миробод туманинага
кенгаши депутати Шо-
айюб Абдуллаев билан
бира мактабда бир неча
маротаба бўлиб, курилиш-
таъмирлаш ишлари билан
ташкилотида.

Ҳадегандан вазият ўзгармаганидан
кейин сўнгги қарор қабул

килини: пурдатчи қурилиш
ташкилоти фаолияти назо-
ратини қатъий йўлга қўйиш
мақсадида Тошкент шаҳар
прокурори Б.Валиевнинг
топшириғи асосида алоҳида
ишчи гурухи тузилади. Эр-
таси куниёқ мазкур гурух
таркибидан жой олган туман
прокурори А.Ахунов, туман
хамкорликдаги фаолияти
натижасида вазият ижобий
томонига ўзгара бошлади.

Айни пайдат назорат ости-
даги ўрганишлар ўз самара-

ни бериб, мактаб биноси за-
монавий қўринишга эга бўла
бошлади. Умид қилимизи,
яқин кунларда ушбу мак-
таб ўз ўқувчиларини барча
кулайликлари билан кути-
блайди.

Самариддин ХАЛИЛОВ,
Ўзбекистон «Миллий
тикланиш» демократик
партияси Тошкент шаҳар
кенгashi

Таъниси таъниси

21 октябрь – Ўзбек тили байрами куни

Голибларни қутлаймиз!

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик
партияси Бухоро вилоят кенгashi «Ёшлар қаноти»
ташаббуси билан «Она тилим - жону дилим» мав-
зусида Бухоро давлат университетининг ўзбек
филологияси факультети талабалари ўртасида
иншолар танлови ўтказилди.

Президентимизнинг «Ўзбек тилининг давлат тили
сифатидаги нуғузи ва мавқенини тубдан ошириш чора-
тадбирлари тўғрисида»ги Фармони ижросини таъмин-
ланаш юзасидан ўтказилган ушбу танлов ўзбек тилининг
халқимиз ижтимоий ҳаётида ва халқаро миқёсдаги
обрў-эътиборини тубдан ошириш, ёшларимизни
ватанпарварлик, миллий анъана ва қадриятларга
садоқат, улуг аждодларимизнинг бой меросига ворис-
лик руҳида тарбиялаш, мамлакатимизда давлат ти-
лини тўлақонли жорий этишини таъминлаш мақсадида
ташкил этилди.

Кече мазкур танлов иштирокчилари партия вилоят
кенгashi биносида жам бўлдилар.

Иншолар танловини баҳолаш мезонига мувофиқ,
III ўринга Абдумалик Маҳмудов, II ўринга Нариза
Рахматова хамда Фарҳод І ўринга Нигина Шодиев-
валар муносиб кўрилиб, голибларга партия вилоят
кенгashiнинг диплом ҳамда эсадлик совғалир топ-
ширилди.

«Ўзбек тили маркази» иш бошлади

Ўзбекистон Республикасининг «Давлат тили
ҳақида»ги Қонуни кабул қилинганинг 31
йиллиги муносабати билан «Миллий тикланиш»
демократик партияси Марказий кенгashi томо-
нидан тасдиқланган чора-тадбирлар режасига
биноан Ҳорзум Ҳорзум вилоят кенгashi ҳузурида «Ўзбек
тили маркази» ташкил этилди.

Унинг илк машғулотларида вилоят кенгashi девони
ходимлари иштирок этдилар. Машғулотни Урганч
шахридаги 16-умумтаълим мактаби ўқитувчиси,
таникли педагог Уғилжон Бектурдиева олиб борди.

ОБУНА - 2021!
«МИЛЛИЙ ТИКЛANIШ» Обуна
ГАЗЕТАСИГА ОБУНА БОШЛАНДИ! индекси 158

Ибтидо
 Дүнёнинг энг ажиг, энг сирли
 ва сехрли саёхатларидан бири
 Сүз оламига саёхатдир. Негаки,
 Сүз яралышдан мўъжиза. Аввал
 Сүз бўлган, дейилади муқаддас
 китобларда. Ҳазрат Навоий
 айтганлар:
 Сўз келиш аввали жаҳон сўнгра,
 Не жаҳонки, кавн ила макон сўнгра.
 Чунки мавжуд бўлса нуктаи «кун»,
 Бўлди мавжуд тоза, йўқса кукун.

Эркин Воҳидов,
Ўзбекистон халқ шоири

Яъни, аввал Сўз келган,
 Оллоҳининг «бўл» деган ни-
 доси келган ва майдай зарра-
 чалар оламидан янги Олам
 яралган. Агар шу илоҳий Сўз
 келмаганда, олам куқунлиги
 ча қолган бўларди.

Холиқи олам одамзод-
 га идрок ва сўз айтиши неъ-
 матини бери, уни барча
 хилқатларидан устун ярат-
 ди, жонли ва жонсиз оламга
 ҳоким қилди. Оламни идрок
 қиласиди. Сўзни идрок қилип
 олами янада терарроқ идрок
 қиласиди. Сўзниг илдизига
 етган киши дунёнинг тагига
 етгандек баҳра топади. Инсо-
 ният тарихи сўзлар қисматида
 яшириниб ётар экан.

Оламни охиригача англаб
 бўлмаганидек, сўзниг ҳам
 туғиба етиш имконисиздир. Биз

кўзламок, кўзикмок, кўзгунинг
 кўздан келиб чиқишини билла-
 миз, лекин кўз нима сабабдан
 кўз дейилганини, нега уни
 бирор ай, бирор чашм, бирор
 глаз, бирор ай деб аташи-
 ни билмаймиз. Нега тошни
 бизнинг аждод тош деган,
 бошқалар хажар, санг, ка-
 менъ, стоун, штайнатаганлар,
 бу юзлаб номлар қаердан
 келган, билолмаймиз. Биз
 факат фаразлар қиласиди, асл
 ҳақиқат эса сирлар уммони
 тубида ётиби. Лекин барни
 бир тинчимас идрок эгаси
 бўлган одамзод даввос бўлиб
 бу уммон остини кезади, каш-
 фиётлар қиласиди ва кашфиёт-
 лари ҳам чексизdir.

Яна ўйласам, изланишлар-
 имиз каби гофиллигимиз да
 поёнсиз экан. Сўзни эши-
 миз, сўзлашни қотирамиз,

лекин Сўз магзини чақиш
 аксар ҳаёлимизга келмайди.
 Нега шундай деймиз, дея
 ўзимизга савол бермаймиз.
 Бу синоат тўла олам бами-
 соли олисадаги юлдузлар-
 дек ноаён қолаверади. Узум
 едим, «узум» дедим, билсан,
 токдан узб едим, дегандек,
 ўз кўлум билан ишкомдан узум
 узатуриб, бу сўзниг узмоқдан
 олингани ҳаёлимга келган эди.
 Ахир унган нарсан унум, гуж
 ўсган меванин гужум, жамият
 тузилишини тузум, чўғнинг
 кўридан қолган кулни қурум,
 деймиз. Оғизга солиб ютгани-
 миз ютум, томоқдан кўлт этиб
 ўтган сув кўлтум бўлганидек,
 ишкомдан узб еганимиз
 ўзум бўлади-да, дея ўз содда
 кашфиётимдан суюнгани эдим.

Курайдиган куролимиз ку-
 рак, ички аъзо ичак, гул туби-

да турадиган идиш тубак - биз
 уни тувак деймиз. Кафтни
 кафта гуриш - олқиши белги-
 си. Ҷиққан товуш чапилласа
 чапак, қарсилласа қарсак
 бўлади. Буни англаш қийин
 эмас, лекин кўксимизда гур-
 силлаб урган юракни юрак
 дейиш тўғрими ёки урак?
 Юрак юрадими, урадими?
 Кўкрак-чи? Нега кўксимизни
 шундай атамиз? Кўксим
 осмон, дегандек, бу ном кўй,
 яъни осмон билан боғлиқми?
 Ундоқ десак, эмиқдош
 кўкалдош сўзидағи кўк ўзаги
 ниманинанглатди? Қозоқлар
 акани кўка деб чакирадилар.
 Бу сўзларнинг кўкракка
 алоқаси йўқмикан?. Бундай
 жумбоқлар юзлаб, минглаб
 сўзларимиз замираша ётиби.
 Улар бизни кийнаши, ўйку
 бермаслиги керак. Маҳмуд

Кошгари бобомизнинг кито-
 би ёстигимиз остида бўлмоғи
 керак.
 Биз табаррук қадриятла-
 римиз тикланыётган замон-
 да яшамоқдамиз. Истиқолол
 йилларида она тилимиз ри-
 вожи учун сезиларни ишлар
 қилинди. Лекин кўй асрлик
 йўқотишини саноқли йилларда
 тикиш мушкул экан.

Она тили умуммиллат мул-
 кидир. Демак, тил олдидағи
 масъулнинг ҳам умуммиллат.
 Мен ўзбекман, деган ҳар
 инсон ўзбек тили учун
 қайтурмоги керак. Унтилган
 сўзларни тиклаш, борини бой-
 итиб бориши, хорижи атама-
 ларга муносиб истилоҳлар то-
 пиш ёлгиз тиљшуносларнинг
 эмас, миллатнинг ишидир.
 Эски тузум барбор бўлди.
 Остановка турганда бекат,

район турганда туман, вилка
 турганда санчаки дейишга
 нима бор, дегувчиларнинг
 даври ўтди. Тилимиз секин-
 асталик билан бўлса-да
 ўзбекчалаш бормоқда.
 Адабий ижод ҳамиша Сўз
 оламига саёхатдир. Ижодкор
 Сўзни тирикжон деб билади ва
 сўз билан сўзлашади. Менинг
 бу ёзганларим ана шундай
 жонли тил билан жонли сухбат
 бўлишини истайман. Умрини
 яшаб бўлган ва барҳаёт, мен
 англаган ва англаб етмаган
 соҳир хилқат билан кўнгил
 боғларида кезиб, хаёлан Сўз
 билан сўзлашсан, Тил билан
 тиллашсан, дейман. Сиз
 азизларимни ҳам бу сайди-
 да ҳамроҳ бўлишга таклиф
 этмоқчиман. Сўз мўъжизаси
 қошибидаги ҳайратларимга
 ошно қўлмоқчиман.

✓ Худудий кенгашларда

ТАРЖИ ОДАТ ТАМРИ МАҲОЛ ЭМАС

Эртанги кун
 згалари ўз она
 тилларидан
 ўқиши тўғри
 гапиришни
 унутса, билингки,
 ўша тил ўтил
 тиллар қаторига
 қўшилишга
 маҳкумдир.

Маълумотларга қараганда
 ўзбек тили сайёрамизда энг
 кенг тарқалган 40 та тилдан
 бири бўлиб, Ҳазрат Алишер
 Навоий ташаббуслари би-
 лангина у Хурсонда давлат
 тилига айланган. Навоий илк
 бор ўзбек тилида "Хамса"
 яратди.

Аммо собиқ иттифоқдвари-
 га келиб, Беруний, Ибн Сино,
 Ал Хоразмий, Ал Фарғоний,
 Амир Темур, Алишер Навоий,
 Мирзо Улуғбек ва Бобур Мир-
 золардан мерос қолган она
 тилимиз ўз қадрни ўқота
 бошлади. Факат мустақиллик
 туфайли у яна давлат тили
 маҳкумга эга бўлди.

Қайд этиш жоизки, бугун
 ҳам замона зайли билан ай-
 рим халқлар ҳалигача ўз
 тилларидан эмас, замонавий
 тиллардан фойдаланишга
 мажбур бўлмоқдалар. Линг-
 вист олимларнинг фикрича,
 яна 25 йилдан кейин му-
 малада бўлган тилларнинг
 ўнтасидан биттаси сақланиб
 қолар экан. Уларнинг фик-
 рича, инсоннинг тарихида
 9 мингдан ортиқ тил йўқ
 бўлиб кетган. Хайриятки,
 буюк ажоддларимиз, она
 тилимиз қонкуярлари са-
 баб ўзбек тили ривожланяп-

Мақсудбек Ақбаровнинг ташаббуси амалга ошадими?

Халқ депутатлари Шаҳриён туман Кенга-
 ши депутати Мақсадбек Ақбаров ўз сайлов
 округидаги ишсизлар учун янги иш ўрнинлари
 ташкил этиш мақсадида маҳалладаги дурад-
 горлар, фермер ва тадбиркорларга ишсиз
 ўшларни бириктириб кўйиш орқали, бепул
 хунарга ўргатиш ташаббусини илгари сурди.
 Депутатнинг маълум қилишича, «Кум» МФИда
 150 нафар атрофида ишсиз ўшлар бор. Айтиш
 жоизки, хунар эгаллаган ўшлар кўшимча
 иш билан ҳам таъминланши мумкин.

Ишончимиз комилки, ахолининг талаб
 ва истаклари асосида пайдо бўлган ушбу
 ташабbus яхши натижা беради. Энг муҳими
 «Кум»лик тадбиркорлар депутатимиз ташаб-
 busини кўллаб-куватламоқдалар.

Йигирма йиллик муаммолага ким ешиб топди?

Йигирма йилдан зиёдро вақт
 давомида тоза ичимлик суви-
 га етиша олмайтган Фазогир
 маҳалласи ахолисининг де-
 путатларга ишончи қолмаган
 бўлса-да...

Ўзбекистон «Миллий тикла-
 ниш» демократик партиясидан
 халқ депутатлари Улугнор туман
 Кенгашига сайланган депутат
 Г.Солиева «Канал бўйих қишлоғи
 ахолиси кўтарган муаммоли
 масалани обдон эшидти. Кей-
 ин мустақил ўрганишлар олиб
 борди. Сайловчиларнинг юз
 фоиз ҳақлилигига ишонча, ав-
 вал туман «Сувоқава» ДУКка,
 кейин сектор раҳбарига, ундан
 сўнг туман ҳокимига тақорор ва
 тақорор депутат сўровларини
 юборди. Натижা бўлмагунича
 барча мутасадди ташкилотар-
 ни бозовта қилишдан чарчамади.
 Нихоят қора қуварнинг нариги
 томонидан милт этган ёруғлик
 кўринди...

Энг муҳими йигирма йил де-
 ганда фазогирлар депутат-
 дан рози бўлдилар.

Депутатлар фаолиятидан

Бухор вилояти:

Энди Учқуннинг ўз «буткаси» бор!

«Дарғали» маҳалласи
 фуқароси Учқун Тангри-
 ев гулдек хунари бўлса-
 да, иш топломай сарсон
 бўлаётган эди. Ҳатто
 пойафзал таъмирилаш
 устахонаси очиш маса-
 ласида кимларга учра-
 мади...

Олий Мажлис Конунчил-
 илик палатаси депутати
 Жаҳонгир Шириновга му-

рожаат қилганидан ке-

йингина ниятига етди.

Депутат сектор
 раҳбари, Қоракўл туман
 солик инспекцияси
 бошлиги Ф.Ғаниевга рас-
 мий хат билан чиққач,
 У.Тангриевга уч кун ичиди
 пойафзал таъмирилаш
 «буткаси» ўрнатиб бер-
 илди.

Фарғона вилояти:

Энди Гулистон ва Труманликлар лой кечишмайди

Ниҳоят Ёзёвон туманининг Гулистон ва Труман
 қишлоқларини боғловчи ўйлга асфальт ёқизила бош-
 ланди. Олий Мажлис Конунчилик палатаси депутати
 Жаҳонгир Мамажоновнинг саъи-ҳарқати билан узок
 йиллардан буён ечими топилмаётган муаммо барта-
 раф этилди. Энди иккى қишлоқ ахолиси ёмғирли ва
 кишининг қирвоюни кунларида лой кечмай манзилларига
 борадиган бўлишиди.

Қашқадарё вилояти:

Депутат ҳокимни кўндириди

Айзабод қишлоғига

яшовчи ўш тадбир-

кор Ҳасан Шаймар-

донов ўз хонадонида

дарвоза ва панжа-

ралар ясаш билан

шугулланиб келарди.

Бизнесини кенгайти-

раман деса, ҳовлиси

тор. Туман ҳокимлигига

бўш ёр сўраб бир неча

бор мурожаат қилди,

аммо...

Яқинда Олий Маж-

лис Конунчилик пала-

таси депутати Фарҳод

Зайниев миришкор-

лик тадбиркорнинг

бу борадаги муро-

жаатини ўрганиб, ту-

ман ҳокими номи-

га сўров жўнатди.

Шоир, ёзувчилар тўйга юрмайдилар, телевизорда чиқишидан манфаатлари йўқ, ойнаи жаҳондан ўзларини тортшиб юрадилар. Бу тўгри эмас, албатта. Элга кўриниб туриш, эл ичидаги бўлиши одамларда адабиётга, китобга меҳр уйготиш учун керак. Ахир меҳр кўзда деган гап бекорга айтилмаган.

Эркин Воҳидов

ШИЛДИ НОМУСИИ УНИ ҚАЧОН ҲИС ҚИЛАМИЗ?

Ўтган асрнинг 30-йилларида араб тили ва ёзуви гўё эскилик, маданиятсизлик белгиси дея унинг ўрнига потин ёзуви киритилган эди. 40-йилларга келиб кирил алифбосига ўтилди. Лекин тилга давлат тили мақоми бериш ҳақида ҳеч ким ўйламади ҳам. Шу ўринда миллат алифбоси (ёзуви) ўзгаририлганида канча адабиёт ва ёзма месор йўқолган экан-а? Бир манбада 1940-1988 йиллар давомида Ўзбек тилидаги 50 миллион нусхадан ортиқ сара адабиётлар (бунга газета-журналлар, дарсларлар, техник регламент ва илмий ишлар кирмайди) чоп этилгани ҳақидаги маълумотга кўзим тушди...

Тасаввур қиляпсизми?

Энг ёмони, бунинг учун ҳеч ким жавобгар бўлмаган. Аксинча, янги алифбони ўзлаштиромай ўзи билган ёзувдан фойдаланиш кескин кораланган. Мәълумки, ҳар қандай давлатда тил иккι унсурда ҳуқуқий ҳимояга эга бўлади. Биринчиси, ёзув (алифбо) билан, иккинчи сўзлашув (диалектика) орқали. Афсус, тарихимизда рўй берган ҳар иккى вазият ҳам тилимиз ҳимоя қилинмаганини кўрсатиб кўйди.

Бугунчи?

Тўғри, тилимиз қонун билан ҳимояланган, аммо тилга сид муаммоларимиз ҳали ҳам бошимиздан ошиб ётибди. Баъзилар: «Ўзбек тили ҳақида шунча жон куйдирсангиз ҳам нега унинг ҳади баланд эмас? Бошқа миллатлар тили учун бунчалик қайғуришмайди», каби саволларни беришади. Бунга иккى хил жавоб бор: Аввало, ўзбек тилидаги таълим сифатининг етарли эмаслиги (Халқ таълимини айблашдан йироқман). Қолаверса, тили-

миз давлат тили сифатида мажбурий тарзда мамлакатнинг юридик, бизнес ва илм манбалари тили мақомига эга бўлmas экан, унинг ҳади ҳеч қачон юксалмайди. Яъни, Ўзбекистонда ҳар қандай шахс яхши яшаш ва тириклини учун ўзбек тилини ўрганиши зарурлигини ўзига шарт деб қабул қилишига эришишимиз керак. Муаммо шундаки, бунга биз ҳалигача киришмадик ҳатто.

Далилларга қаранг: Европа мамлакатларида амалдаги 260 ва сўзлашув тили бўлиб, улар биз ўйлаганчалик улушларга эга эмас. Бу қитъя давлатларидаги инглиз тилидаги кўра (378 млн.), испан тилида (442 млн.) одамлар кўпроқ муомала килар экан. Яна, испан (223 млн.), француз (76,8 млн.) ва немис (76 млн.) тиллари муқим сўзлашув тили мақомини олган мамлакатлар кўп. Тўғри, бундан бизга қандай наф дерсиз. Лекин шуни қайд этиш жоизки, Нидерландия каби тил борасида мард мамлакатлар кўп. Гаага шаҳрига бориб қолиб, инглиз тилида гапирсангиз – ҳамма сизга жавоб қайтаради, аммо ўзаро мулокот 100 фоиз голландалигича қолаверади. Бирон жойда инглиз тилидаги пешлавҳа, жой номини топмайсиз, улар факат голланд тилида ёзилади. Ваҳоланки, дунёнинг 200 дан ортиқ халқаро ташкилотлари шу шаҳарда жойлашган, ҳатто энг нуфузли бутунхажон суд идоралари ҳам.

Бизда-чи? Миллий характериздаги тилга муносабатимизда журъат етишмайдими? Саъдий домла айтганидек қочон «Тил номуси»ни ҳис қиласиз? Ўзбек бўлатуриб, ўз юритида ўзиникилар билан тиллашганда, ўзга тилга хос сўзларни кўшиб гапиришига одат қилганларни кўрсам, шу

саволлар миямда айланаверади.

Чиндан ҳам нима қилдик тилимиз ривожи учун? Онамиз алла айтиб ўйрглагандан, отамиз ҳаётни ўргатиб, насиҳат қилганида шу тилда гапириган эди-ку? Наҳот, ота-оналаримиз билан боғлиқ хотиралар ёдимиздан кўтарилид? Бунга ҳаққимиз борми? Тилимиз ана шу хотиралар хурматига нолойиким?» Йўқ. Асло!

Аслида, она тилига хурмат, унга муҳаббат туйғуси бутун дунёда бир хил қабул қилинади ва ифода топади. Қуёш тизимини кузатган машҳур астроном Николай Черных буюн адаб, дунёга авар ҳалқини танитган Расул Ҳамзатовининг ўз она тилисига муҳаббати ифодаси – «Она тилим» шеърини ўқига, кашф этган янги осмон жисмига «Гамзатов» номини берган экан. Нега бундай қилганини билмоқчи бўлсангиз, шу шеърни топиб ўқинг...

Ер юзида ҳар ой бир ё икки тил умуман йўқолиб бормоқди. Яхшиямки, Ўзбек тили 7100 дан ортиқ тиллар қаторида, сўзлашувчилар сони бўйича кенг тарқалган 40 та тилнинг бирни сифатида мулокот мувознатини сақлаб туриби. 30 йил мобайнида биринчи марта БМТ бosh минбарида Давлатимиз раҳбари барадла Ўзбек тилида гапириганида, буни яна бир бор эсладик.

Бас шундай экан «Давлат тили ҳақидағи қонунни миллий манфаатларимиз ва мамлакат нуфузини кузлаган ҳолда такомилластириш зарур. Бу ҳаётда бир йил олдин «Ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги нуфузи ва мавқеини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» Президент фармонида ҳам таъқидланган эди. Ҳақиқатан, амалдаги қонун моддаларига

эътибор қаратилса, мажбурият қоидаларида «давлат тилида, шунингдек, бошқа тилларда ҳам...» ибораси Ўзбек тилининг ҳақиқий мақоми мантикий сояда қолиб кетганини кўрсатади. Давлат тили Ўзбек тили бўлғач, унинг устун жиҳатлари ҳам бўлиши шарт аслида. Ҳаракалай, қардош халқлар – тоҳик, қирғиз, қозоқ ва туркман давлатининг шу конунларида бундан устун жиҳат аниқ ифода этилган. Хуллас, қонунчилик ташаббуси борасида ҳам амалга

оширадиган ишларимиз кўп ҳали.

Ўзбек тили ҳақидағи фикрларни Ҳазрат Навоий номини кўшмасдан ифодалаш мумкин эмас, албатта. Маълумки, «Муҳокамату-л-лугатай» («Икки тил муҳокамаси») монографияси ишларни ўзбек тилида яратилган биринчи соғи лингвистик илмий-тадқиқот саналади. Асрарнинг қадимиги нусхаси Истанбулдаги Тўқоли саройи музейи (Реван кутубхонаси) да сақланади. Уни энг эски нусха ҳам дейишади. Яна бир

нусхаси Истанбулдаги Сулаймония кутубхонасида, Навоий куллиётида. Тўртинчиси эса Будапештда. Демак, олдимизда китобнинг ана шу нусхаларини қандай қилиб бўлса-да, Ўзбекистонга қайтаришдек катта ишлар турибди.

Умиджон ЖАББОРОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати,
Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси фракцияси аъзоси

Кутинг!

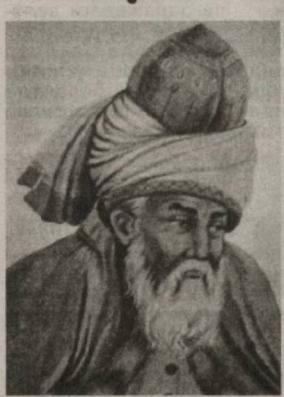
ЖИРИНОВСКИЙГА «ГОЯ» УЛАШАЁТГАН КИМ?

Ўтган ҳафтада жаҳон жамоатчилиги кучли ва кучсиз давлатлар, манфаатлар тўқнашуви, демократия ниқоби остида ўз мақсад ва муддаоларини илгари сураётган томонларинг ҳатти-ҳаракатлари ҳамда кейинги пайтларда кўпчилик эътиборини тортаётган мавзу – айрим сиёsatdonларнинг СССРни қайта тиклаш ҳақидағи алаҳсирашларига гувоҳ бўлди.

Келгуси сонларда

✓ Маърифат гулшани

Ё ҲАЗРАТИ МАВЛОНО!

Мавлоно Жалолуддин Румий
маърифати Ҳазрати Шайх
Фаридуддин Аттор билан учрашув

Ҳазрати Баҳоуддин Валад Мак-
каи мукаррамага кетаётгандариди
Нишопур шаҳрида беназир шайх
ҳазрати Фаридуддин Аттор билан
кўришадилар. Зиёрат аносидаги ул-
валий зот ўзбек болаларини мухаммадга
назар қиласиз? Ўзбек бўлатуриб,
ўз юритида ўзиникилар билан
тиллашганда, ўзга тилга хос
сўзларни кўшиб гапиришига
одат қилганларни кўрсам, шу

севикили сиймодирлар. Ҳазрати Мавлоно Шамси Табрезийни топгунла-
рича бошқа бир умрни, ўндан кейин
бошқа бир умрни яшадилар. Кўнё
шахрида бу икки зот учрашган жой
«Мажмаъул-бахрайн» – «Икки дengiz
бирашган жой» деб машҳурdir.

Мавлоно Аллоҳнинг бу дўстига
бўлган буюк муҳаббатлари боис
ўзлари билан узотни бир тан,
бир жон деб билганлар, ҳатто ил-
ғазаллар китоби «Девони Шамси
Табрезий» деб ҳозиргача машҳурdir.

«УЛ ВАЛИЙ ЗОТ ҚАЕРДА?»

Шамси Табрезий айтадилар: «Ҳақ
таолога ёлвориб: «Мени ўз авлиё
ларинг қаторига кўшгил ва уларга
бирордада айтагли!» – деб кўп илтико
қиласиз эдим. Тушимда менга: «Сени
бир валийга бирордада кўлгаймиз!»
– деййлди. Мен эса: «Ул валий зот
қаерда?» – дедим. Бу тушдан кейин
менга уч марта кетма-кет: «Сен ис-
таган валий зот Рум диригидар!»
– деййлди. Мен хийла вакт қидирдим,
аммо у зотни топа олмадим. Кейин
менга: «Ҳали топадиган вақтинг кел-
мади! Ишлар ўз вақтларига тобеъидир
(яъни, ҳар ишнинг ўз вақту соати
бор)» – деййлди...

«ИККИ ДЕНГИЗ БИРЛАШГАН ЖОЙ»

(Ҳазрати Шамси Табрезий ва Мавлоно
Жалолуддин Румий учрашувлари)

Бу фавқулодда нодир зот Мавлоно
ҳаётларида фоят мухим ўрин тутган

севикили сиймодирлар. Ҳазрати Мавлоно Шамси Табрезийни топгунла-
рича бошқа бир умрни, ўндан кейин
бошқа бир умрни яшадилар. Кўнё
шахрида бу икки зот учрашган жой
«Мажмаъул-бахрайн» – «Икки дengiz
бирашган жой» деб машҳурdir.

Мавлоно Аллоҳнинг бу дўстига
бўлган буюк муҳаббатлари боис
ўзлари билан узотни бир тан,
бир жон деб билганлар, ҳатто ил-
ғазаллар китоби «Девони Шамси
Табрезий» деб ҳозиргача машҳурdir.

«УЛ ВАЛИЙ ЗОТ ҚАЕРДА?»

Шамси Табрезий айтадилар: «Ҳақ
таолога ёлвориб: «Мени ўз авлиё
ларинг қаторига кўшгил ва уларга
бирордада айтагли!» – деб кўп илтико
қиласиз эдим. Тушимда менга: «Сени
бир валийга бирордада кўлгаймиз!»
– деййлди. Мен эса: «Ул валий зот
қаерда?» – дедим. Бу тушдан кейин
менга уч марта кетма-кет: «Сен ис-
таган валий зот Рум диригидар!»
– деййлди. Мен хийла вакт қидирдим,
аммо у зотни топа олмадим. Кейин
менга: «Ҳали топадиган вақтинг кел-
мади! Ишлар ўз вақтларига тобеъидир
(яъни, ҳар ишнинг ўз вақту соати
бор)» – деййлди...

ҲАЗРАТИ МАВЛОНО (кудиса сирруху) ҲИҚМАТЛАРИ

Бир дарвишнинг кўнглидан: «У зотдан: «Фақр недур?» – деб сўрасам-
зидеган фикр кечди. У зот рубъий
тарзида айтдилар:

«Фақр, яъни қаноънат ва одама-
лардан беҳоҳат бўлиш мақоми бир
ЖАВҲАРдир. Фақрдан бошқаси – ЪА-
РАЗдир. Фақр – шифодир, фақрдан
бошқаси беморлидир.

Оламнинг барчаси найранг ва
гурурдир (алданишдир), фақр эса –
оламдаги сир ва мақсаддир».

ИЗОХ.

Жавҳар – парчаланишини қабул эт-
майдиган бир парчадир, бошқа жисм-
лар шу жавҳардан вужудга келади.

Ҷаъз – аслида ўз-ўзича бор
бўлмай, фақат бошқа нарса билан
бирикканда бор бўладиган бир нарса.

Ҳазрати Мавлоно ФАҚР мақомининг улуғ мақом ва буюк
нельмат эканини таъкидлаб: «Ҳамма
нарса фақрдан, яъни қаноънат ва
беҳоҳатлик мақомидан вужудга ке-
лади», демоқдалар.

«Одамларнинг яхшиси – одамлар-
га фойдаси тегадиганидир! Сўзнинг
яхшиси – ози ва мақсадга етказадиги-
нидир! Ва ҳамд – ёлғиз Аллоҳгандир!».

Мирзо КЕНЖАБЕК

Ҳар бир миллатнинг келажаги истаймизми-йўқми,
йўқитувчилар салоҳиятига боғлиқ. Бу ҳақиқатни ҳеч
қачон эсдан чиқармаслигимиз лозим.

Эркин Воҳидов

ХОДИМ ДЕПУТАТГА ҚУЛОҚ СОЛАДИМИР

Ўтган ҳафта
ижтимоий
тармоқларда ҳалқ
депутатлари Чиноз
туман Кенгаши
депутати Шахбоз
Низамудиновнинг
туман ҳокими
А. Э. Мадиевга
мурожаати эълон
қилинди. Очигини
айтиш керак, бир
қараашда унчалар
муҳим бўлмаган
ушбу муаммонинг
туман ҳокимига
aloқаси йўқдек.
Хатто оддий
чинозликларга ҳам.
Аммо...

«Айни пайтда тумандага амалга оширилаётган ижобий ўзгаришлар кўп қатори мени ҳам кувонтиради, – деб ёзади депутат. – Чунки уларди ҳақида ҳар қанча гапирсак арзиди. Аммо бу сафар эътиборингизни чинозликларнинг норозилигига сабаб бўлаётган бир масала – туман марказидаги Буюм бозори, АТ «Халқ банки» Чиноз филиали ва бар қатор савдо шахобчалари жойлашган кўчада «Тўхташ таъкиланган» йўл белгиларининг ортиқча ташвишлар келтириб чиқараётганига қаратмоқчиман.

Сиз ҳар куни туманнинг марказий қўчаларидан ўтасиз. Шубҳасиз, ўзингиз ҳам 3.27 рақами йўл белгиларини кўргансиз. Сир эмаски, одамлар

тириклик ғамида туман марказига кўшини ва узоқтуман, шахарлардан ҳам автоуловларда келишишади. Тадбиркорлар эса элга хизмат қилиш истагида озиқ-овқат маҳсулотларини бозорларимизга олиб келишиади. Дехонларимиз ҳам ҳалол меҳнатлари эвазига етиширилган попис экиничарни сотиш учун марказий дэхқон бозорига қатнайдилар.

Маълумки, амалдаги қонунларга кириллаётган ўзгаришларга кўра, энди йўл ҳаракати қоидалари бузилишига оид кўплаб ҳолатлар содир этилса, базавий ҳисоблаш миқдорининг 669.000 сўм) миқдорида жарима солишига сабаб бўлади. Худди шундай ҳуқукбузарлик бир йил давомида тақорор содир этилса, базавий ҳисоблаш миқдорининг беш баравари (1.115.000 сўм) миқдорида, иккимарта маъмурй жазо кўлланилганидан кейин бир йил давомида тақорор содир этилса, базавий

захотиёқ (онлайн тарзда) йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармасига юборади.

Ўзбекистон Республикасининг Маъмурй жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 1286-моддасига мувофиқ эса транспорт воситаляри ҳайдовчиларининг тўхтаси ёки тўхтаб туриши қоидаларини бузилиши, – базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн беш баравари (3.345.000 сўм) миқдорида жарима солишига сабаб бўлади.

Туман марказидаги «Тўхташ таъкиланган» йўл белгилари эса одамларга автоуловларни жарима солишига сабаб бўлади. Худди шундай ҳуқукбузарлик бир йил давомида тақорор содир этилса, базавий ҳисоблаш миқдорининг беш баравари (1.115.000 сўм) миқдорида, иккимарта маъмурй жазо кўлланилганидан кейин бир йил давомида тақорор содир этилса, базавий

захотиёқ (онлайн тарзда) йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармасига юборади.

роитларни таъминлаш Сизнинг биринчи галдаги вазифангиз, албатта.

Биз – депутатлар эса катта умид билан ҳокимликка кўрсатилган номзодингизни тасдиқлаганимиз. Шундай экан, чинозликларга кулаильик эмас, балки ортиқча ташвишлар тудиригаётган ушбу масалани ўз назоратингизга олишингизни сўрайман.

Фуқароларининг қонунги манфаатлари ҳар жиҳатдан ишончли химоя қилиниши юзасидан ушбу мурожатимга расмий жавобингизни кутиб қоламан!

Халқ депутатлари Чиноз тумани ҳокими сифатидаги аҳоли манфаатларини ҳимоя қилиш, тумандаги фуқароларнинг муносабиҳи ҳаёт кечириши учун зарур даражадаги ша-

йўқ. Гап бор-йўғи туман марказига ўрнатилган йўл белгилари хусусида кетялти, холос. Аммо

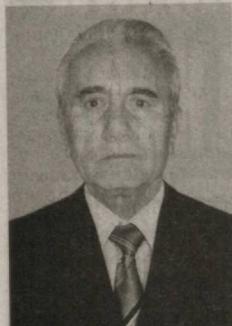
масалага чуқурроқ ёндашилса, депутат мингинглаб фуқаролар, Чинозга ташриф буораётган меҳмонлар, энг асосийси бозор ёки бирон-бир идорага ўз атомашнасида маҳсулот етказиб беряётган тадбиркорларни очиқ-оидин йўл қоидасини бузишга ундаётган тартиблар ҳақида бормоқда. Ўлаймизки, туман ҳокими ва бошқа мутасадилар ушбу масалага адолатли ёндашадилар.

«Миллий тикланиш» газетаси эса ушбу мавзуга яна қайтишини маълум қилиб қолади.

Р.МАХМУДОВ,
тайёрлади.

Тил бойлиги – эл бойлиги

ЯХШИЛИК – ЖАҲОЛАТГА АЙЛАНМАСИН

Нематилла
МУМИНОВ,
Техника фанлари
доктори,
мехнат фахрийи

Бугунга келиб техника фанларининг ҳәйтимиздаги ўрни тобора кучайиб бормоқда. Кейинги йилларда ҳимоя килинётган илмий ишларнинг 60 фоиздан ортиқи техника фанларига тўғри келаётгани ҳам ушбу фикрин ишботлаши мумкин.

Жамият бойлигини оширишада ҳам технологиянинг аҳамияти бекиёдидир АҚШ, Япония ва Германиядаги тараққиётда ҳам буни кўриши мумкин. Бунинг устига технология экологик жараённи ҳеч қандай ортиқча маблағлариз яхшилаш имконига ҳам эгаиди.

Фан, техника ва технология ривожи эса тилимизни бойитиб, янги атамаларнинг келиб чиқишига ҳам мумкин. Ҳамидий.

Аммо янги сўзлар ва атамалар маъносини тұла тушуна олмасак ҳаётимиз ва бажараётган ишмиз мөхиятини ҳам англамай қолишимиз мумкин. «Сўз маъносини тушунмай, ярим олам адашиб юриди» деган ибора шу маънода ҳам тўғридир. Зероянги атамалар турли миллиятлар ва элатлар тилларига сингиб, уларда умумийлик ва бирлик хистайгуларни ёхуд тушунчаларини келтириб чиқаради.

Айни пайтда фанда ўз ўрнини топган техникавий атамаларнинг инглиз, немис, француз, поляк, козок, ўзбек, тоғиж, киргиз, туркман ва бошқа тилларда ҳам бемалол ишлатилиши ҳаммамизга аён. Жўмладан – «вектор», «скайлар», «момент», «функция», «тензор», «циркуляция», «градиент», «потенциал», «оператор», «релаксация», «диссертация», «мемброн», «атом», «протон», «молекула» ва хоказолар.

Бугун фойдаланаётган атамаларимизга араб сўзларининг кириб келиши эса арабларнинг VII–VIII асрларда Үрта Осиёга кириб келиши билан боғлиқиди.

Шўйусинда ўзбеклар истиқомат қилган миңтақаларда турли хил элатлар чатишви ва аралашуви натижасида тиллар ривожлана бошлади. Бу ҳақида Махмуд Қошгариининг «Девону луғатит турк», Юсуф Ҳос Хожиғанинг «Кутадгу билиг» ва Аҳмад Юнқайининг «Хибатул Ҳақоқийк» асарларидан кенг маълумотлар олиш мумкин.

Таъкидлаш лозимки, айни пайт-

да янги атамалар луғатини ишлаб чиқиша ўзига хос муаммолар ҳам пайдо бўляти. Айрим муаллифларимиз қандай қилиб бўлмасин «соф ўзбек атамасини» қидириб топиш ва уни тавсия этишига уринмоқдалар. Умуман бундай ташабусни қўллаб-куватласа ҳам бўлади, бироқ бу йўлдаги хавфхатарни ҳам инобатга олишимиз ва бир ҳар атаманинг ҳалқ тили ва онгига сингишини эътибордан қарбаслигимиз керак.

Акс холда атамалар луғатини ишлаб чиқиша миқдорини олимий хистайгуларимиз нотўғри жилғадан кетиб қолишига олиб келиши, яхшилик билан бошланган иш жаҳолатга айланиши мумкин.

Атамалар тараққиётва уни ишлаб чиқиша масалаларига олимий жиҳатдан ёндашиб, шу соҳадаги тадқиқотчилар сонини кўпайтириш ҳам ҳаёт тақоюзидир.

«Давлаттили ҳақида таъкиланган» йўлда амалга ошириш учун ишлаб чиқилган атамалар луғатларини оғиздаётган адабиётларда аниқ равшан ишлатилишини назорат қилиш керак. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, Россиядаги гастарбайтерларни оғиздаётган имтиҳонларни назорат қилиш керак. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, Россиядаги гастарбайтерларни оғиздаётган имтиҳонларни назорат қилиш керак. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир қандайдир жинон ишга кўл урса, албатта унга нисбатан жинон иш кўзғатилади. Агар боржондан олиб ўтилаётган асбоб-усуналар ёки маҳсулотлар талабга жавоб бермаса ҳам бу жиноят саналади. Бироқ атамаларни бузид гирифчиларга ҳеч қандай жазо кўлланимайди. Масалан, ҳаётда кимдир

Ниҳоят,
Узбекистоннинг
буғунги кундаги энг
кучли ҳужумчиси
Элдор Шомуродов
узи орзу қилгани
ва муҳлислар
кутганидек. Европа
футболидаги
дебютини нишонлади.
Бу Элдорга ҳам,
узбекистонлик футбол
ишқизозлари учун ҳам
тарихий воқеа булди.

Шомуродов кучли бешлик чемпионатларидаги илк учрашувини Италияning тарихий масканларидан бири – Венеция провинцияси маркази Верона шаҳридан «Стадио Марко Антонио Бентегоди» стадионида, тарихи бир асрдан ўтган «Верона» жамоасига қарши ўтказди.

А Сериянинг тўртинчи турнидан ўрин олган ушбу беллашув ҳақида гапиргандা, катта устунлик мезборлар томонида бўлганини таъкидлаш лозим. «Верона» ўт учрашувларида зўр ўйнайдиган жамоа. Ўтган мавсумда кучли учлидаги жой олган «Аталанта», «Интер» ва «Ювентус» каби қудратли клублар ҳам Веронадаги беллашувларда қимматли очколарни ташлаб кетган эди.

Яқинда «Женоа»да коронавирус билан боғлиқ юзага келган вазият жамоа ўйнига салбай таъсир ўтказгани сезилди. Роландо Маран шогирлари қийин ўйнинда дарвозаси дахлсизлигини сақлаб қолиб, бир очко олганини ютуқ сифатидаги баҳолаш мумкин. Учрашув олдидан аксарият муҳлису мутахассислар вероналикларнинг имкониятини жуда юкори баҳолаётган эди.

Элдор Шомуродовнинг баҳсни бошлангич таркибида бошлагани ҳам ёқимили сюрприз бўлди. Генуялик муҳлислар узбекистонлик леғионерни ижтимоий тармоқларга Узбекистон байробини қўйиш орқали кўллаб-куватлаб, ўз ишонч ва эҳтиромини изҳор қилди. Элдор ҳам ўйнинда ўйқолиб қолгани ўйқ. У илк учрашувдаёткини майдоннинг турли бурчакларида курашди. Олдинги чизикда, ҳужум ташкил қилишда, ҳимояланинда жамоасига ёрдам берди. Айниқса, юкоридан келётган түп учун курашда ўз устунлигини

хизматлашди.

мойиш эта олди. Машхур ҳужумчи Горан Пандев ҳам ортимизга далда бериб турди. Умуман олганда, 63 дакика ўйнаган Шомуродов ҳарчанд ҳаракат қилса ҳам, гол уролмаганига қарамай, унинг дебюти ёмон чиқмади.

«Женоа» бош мураббийи Роландо Маран учрашувдан кейин Элдорнинг ўйинини алоҳидаги эътироф этиди.

- Шомуродов Италия футболи ҳақида ҳали тўлиқ тасаввурга эга эмас. Шунга қарамай, мен унга ўйнинда қатнашиш имконини бердим. У сафимизга бошқа чемпионатдан келди ва унинг янги тизимга мослашиб олиши учун вакт керак, албатта. Элдор, энг аввало, сабрли бўлиши даркор. Ўйнда у бирорта хатога ўйлумади, шунинг учун мен унга ўйнин учун миннадорлик билдираман, - дейди Роландо Маран.

«Верона»даги голсиз дурангдан сўнг, Элдор Шомуродов жамоаси очколари сонини тўрттага етказиб, 11-ўйнинг кўтарилиб олди. Вероналиклар эса, еттинчи очкосини кўлга киритиб, еттинчи погонага жойлашди.

Генуяликлар бошқа клубларга қараганда, битта ўйин кам ўтказган. Агар «Женоа» учинчи турнирга қолдирилган учрашувда ҳали бирорта очко олмагара олмаган «Торинонинг» ўтга олса, кучли саккизлик сафига келтиради. Бу ўйин 4 ноябрьда беглиланади.

«Женоа» 24 октябрда бўладиган бешинчи тур учрашувини ўз майдонида ўтказди. Шу куни Генуядга «Интер» жамоасининг юлдузи таркиби межмон бўлди. Демак, Элдор Шомуродовда Ромелу Лукаку, Ашраф Хакими, Иван Перишич, Артуро Видал, Алексис Санчес каби жаҳон футбольи юлдузларига қарши тўп сурш имкони бор.

ХИТОЙНИ ОРТДА ҚОЛДИРСАК БЎЛАДИ

Ўтган ҳафта ОАВда «Ўзбекистон қовунлари» Буюк Британияда сотила бошлангани, маҳаллий аҳоли уларни сўйиб сотиб олаётгани ҳақидаги ҳабарлар тарқалди. Бундан ташқари ушбу давлатта органик ва қуритилган, шунингдек, музлатилган мева ва сабзавотлар экспорт қилиш режалаштирилаётгани ҳам маълум бўлди. «Jahon Exim Group» компанияси директори Жаҳонгир Фиёсовнинг таъкидлашича, Буюк Британия Узбекистон қовунлари етказиб борилаётган биринчи мамлакат эмас.

Статистик маълумотларга қараганда, 2018 йили дунёнинг турли мамлакатларида 1,2 миллион гектар ерда турли қовунлар етиширилган ва ҳар гектар ердан ўртача 27 тоннадан хосил олинган. Ўша йили дунё бўйлаб етиширилган қовун савдосининг умумий айланмаси 27,4 миллиард доллардан иборат бўлган.

Айни пайдада қовун етиширилган бўйича Хитой етакчи ҳисобланади. Ушбу давлатда 2018 йил 17 миллион тонна қовун етиширилган. 2-ўринда Туркия (1,8 миллион тонна), 3-ўринни эса Эрон (1,6 миллион тонна) эгаллаб турибди.

ЎЗБЕКЧА ГАПИРГАН РОБОТЛАР!

Миллатнинг борлиги ва борлигини ифодалувчи бойлигимиз бу – Она тилимиз, албатта.

Инновацион ривожлашиш вазири, Узбекистон «Милли тикланиш» демократик партияси. Олмазор тумани кенгаши ҳамда туман ҳокимлиги билан ҳамкорлиқда ташкил этилган «Қадринг баланд бўлсин, Она тилим» деб номланган тадбир ҳам ўзбек тилининг истиқболларига бағишланди.

Шу ўринда тадбир саҳнасидан жой олган роботлардан бири барчани ҳайратга солиб, иштирокчиларни ўзбек ти-

лида тил байрами билан кутлаганини таъкидлаш жоиз!

Ҳалқ депутатлари Олмазор тумани кенгаши депутати, филология фанлари номзоди Нигора Мирзаеванинг ташаббуси асосида фволият олиб бораётган техника ихломсандарининг мазкур лойиҳаси Ўзбек тили байрамига муносаб тухфа бўлди. Ишончимиз комилки, яқин орада Ўзбек тилида гапиравчи роботлар сони барча жабхалардан ўрин олади.

Бунёд ЎРАЛОВ,
Тошкент шаҳар кенгаши
етакчи муҳахисси

ОБУНА – 2021! «МИЛЛИЙ ТИКЛНИШ» ГАЗЕТАСИГА ОБУНА БОШЛАНДИ! Обуна индекси 158

Тахририятга келган ҳатлар доимий эзтиборимизда бўллиб, улар муаллифларига кайтарилмайди.

Навбатчи мухаррир:

Равшан МАХМУДОВ

Навбатчи:

Моҳира БАХТИЁРОВА

Дизайн:

Мамъуржон КУДРАТОВ

Электрон почта:

mtiklanish@bk.ru / mtiklanish@mail.ru

ТЕЛЕФОНЛАР:

Кабулхона (факс): (0-371) 232-12-03, +99897 741-20-22, +99897 755-10-11

КУРЬОНИ КАРИМДА
КЕЛГАН ХУДХУД
ҲАЁТИДА ФАҚАТ БИР
МАРТА ОИЛА ҚУРАДИ

Худхуд Куръони каримда зикр этилган кушлардан. Нима учун? «Худхуднинг ажойиб хусусиятлари»

У ўз жуфтига вафодор куш. Ҳаётида фақат бир марта оила қуради ҳатто жуфти вафот этса ҳам.

У ўзжуфтинг тумшуғида унга дарахтнинг япроғи ёки бирорта ҳашорат ёхуд курт тақдим этиш орқали танлайди. Бошидаги чиройлар тоҳисини ўйган ҳолатда жуфтинг розилигини олиш учун маҳр сифатида унга таомни еса, демак бу розилик аломати.

Сўнгра жуфтинг унинг учун курган инига олиб боради. Кўпинча ин дарахтнинг ковагида бўлади. Агар ин жуфтига ёқса жуфтлик ҳаёти бошланаиди. Жуфти бештадан еттитагача тухум кўяди. Полапонлар чиққач иккиси навбат билан болаларини таомлантиради.

У вафодор жуфтинг санаиди. Агар озука ёқса сув бор жойни топса қичқириб жуфтинг чақиради. Тамомни фақат жуфти келгандагина у билан баҳам кўради.

Агар жуфтинг йўқотиб кўйса, қичқириб уни топгунича ахтаради. Агар жуфти ўлса ҳар гал эсига тушганда эслаб қичқириди. Бирга учеб юрган жойларига бориб, ширин хотираларни осонлик билан топади.

Худхуд танасининг оптидан бирига тенг келадиган тумшуғи бўлиб, у ердаги ҳашарот ва кўртларни осонлик билан топади.

Худхуднинг бошқа қушларда мавжуд бўлмаган сезиш қобилияти мавжуд бўлиб, у ер ости сувларини сезади.

Сулаймон пайғамбар ер ости сувларини излаб топишда худхуднинг ўзбек тилининг замонавий исми – сув инженеридир.

Худхуд минглаб километрга етадиган масофани чарчоқсиз, чанқамай ва очикмай учуб ўта олади.

Бир давлатдан иккича давлатга тўхтосиз учуб ўтишга қодир. Шунинг учун Куръони карим унинг Ямандаги Сабо ўлкасидан Фаластинга сафар қилганини далил қилиб келтиради.

Мен сенга Сабо ўлкасидан аниқ ҳабар келтирдим, деб Сулаймон пайғамбар билан бўлган қиссада кўплаб воқеалар келтирилади.

У азон айтилаётган, намоз ўқилаётган ва Куръони карим тиловат қилинаётган вақтда қичқирмай тинч туради.

Пайғамбаримиз Муҳаммад с.а.в. Аллоҳдан бошкага маълум бўлмаган яна кўплаб сир асрорлари борлиги учун уни ўлдириши ҳаром қилганлар.

Субҳаналлоҳ